Lapsehoidja ja lasteaiaõpetaja assistendi koolitus
Õppekava

1. Õppekava rühm ja õppekava koostamise alused
Õppekava rühm: 0922 lastehoid ja teenused noortele.
Õppekava koostamise alus: lapsehoidja 5. taseme kutsestandard.

2. Eesmärk ja õpiväljundid
Eesmärk: koolituse tulemusena on õppijal ettevalmistus laste, sh suure hooldusvajadusega laste hooldamiseks ja nende arengu toetamiseks, lähtudes lapsehoidja 5. taseme kutsestandardis kirjeldatud kompetentsidest.

Õpiväljundid. Koolituse läbinud õppija:
1. toetab lapse arengut ning turvalise ja mängulise kasvukeskkonna kujundamist, koostöös lapsevanema või hooldajaga;
2. hooldab last koostöös lapsevanema või hooldajaga, lähtudes lapse õigustest, heaolust ja turvalisusest;
3. kujundab lapse enesekohaseid oskusi arvestades lapse vanuse, arenguetappide ja erivajadustega;
4. toetab lapse tervise edendamist, lähtudes lapse tervislikust seisundist ja individuaalsetest vajadustest ning annab vajaduse korral esmaabi;
5. juhendab kolleege ja koostab juhendmaterjale, lähtudes laste ja kolleegide arenguvajadustest;
6. osaleb meeskonnatöös ja juhib vajaduse korral meeskonda, lähtudes meeskonnatöö põhimõtetest;
7. analüüsib oma kutseoskusi ja hindab oma arenguvajadusi lapsehoidjana ja lasteaiaõpetaja assistendina, lähtudes lapsehoidja 5. taseme kutsestandardis kirjeldatud kompetentsidest;
8. arutleb lapsehoiuteenuse üle ning järgib oma töös lapsehoidja kutsestandardit, -eetikat ja kõiki lapsehoiuteenusele esitatud nõudeid.

3. Sihtgrupp ja õpingute alustamise tingimused
Sihtgrupp on täisealised inimesed, kes soovivad töötada lapsehoidjana või lasteaiaõpetaja assistendina ja kes vastavad sotsiaalhoolekande seaduse § 45^4 ja lastekaitseseaduse § 20 nõuetele. (Lapsehoidja 5. taseme kutse taotlemisel on nõutud vähemalt keskharidus.)
Veebi- ja kombineeritud õppes osalemiseks on vajalik arvuti, koos veebikaamera ja töötava mikrofoniga ning hea internetiühendus.

4. Õppe maht, õppe ülesehitus, õppekeskkond, õppevahendid
Õppe maht ja ülesehitus: koolituse kogumaht akadeemilistes tundides on 296 tundi, millest 256 tundi on auditoorset tööd (sh 80 tundi juhendatud praktikat töökeskkonnas ja 16 tundi esmaabi väljaõpet) ja 40 tundi iseseisvat tööd.

Õppekeskkond ja -vahendid.
1. Veebipõhine õpe toimub turvalises e-õppekeskkonnas, millele on ligipääs vaid koolitajatel ja õppijatel.
2. Klassiõpe toimub täiskasvanute õppimist toetavates koolitusruumides, mis on seotud õppe ülesehituse ja sisuga.

Koolituste mahtu arvestatakse akadeemilistest tundides, üks akadeemiline tund on 45 minutit.

5. Õppeprotsessi kirjeldus, sh õppe sisu, õppemeetodid ja –materjalid

Õppemeetodid. Koolitusel kasutatakse kogemusõpet ja õppijaid kaasavaid meetodeid: tõhustatud loenguid, juhitud arutelusid, praktilisi individuaalseid harjutusi, paaris- ja grupitöid, juhtumite lahendamist.

Õppematerjalid. Koolitajate koostatud õppematerjalid on kättesaadavad järgmisel kujul.

1. Veebi- ja kombineeritud õppe korral: pilvepõhisel platvormil (e-õppekeskkonnas).
2. Klassiõppe korral: pilvepõhisel platvormil (e-õppekeskkonnas) ning osaliselt paberkandjal.

Kohustuslik kirjandus

Lapsehoidja kutse-eetika.
Sotsiaalhoolekande seadus.
Koolieelse lasteasutuse seadus.
Tervisekaitsenõuded lapsehoiuteenusele.
Lastekaitseseadus.
Sotsiaalkindlustusamet – lapsehoiuteenuse kirjeldus (raske ja sügava puudega laste kohta).
Eesti Sotsiaaltöö Assotsiatsioon, lapsehoidja kutse andmine.
Davies, S. (2019). Montessori väikelaps. Tallinn: Tänapäev.
Ennok, K. (2012). Lapse emotsionaalne arendamine. Tartu: Atlex.
Ernits, U. (2020). Lõimitud liikumismängud. Tartu: Atlex.
Faber, A., Mazlish, E. (2011). Õed ja vennad rahujalal. Tallinn: Kirjastus Canopus OÜ.
Habicht, A., Kask, H. (2016). Teekond erilise lapse kõrval. Käsiraamat puudega ja erivajadustega laste ning noorte lähedastele. Tallinn: Eesti Puuetega Inimeste Koda.
Heinla, E. (2020). Lapse loovuse hoidmine ja arendamine. Tartu: Atlex.
Karu, H., Laane, L. (2008). Kõnearendusmängud. Tartu: Atlex.
Kaur, S. (2014). Keel ja kõne. Arendavad õppemängud. Pärnu.
Kivi, L., Sarapuu, H. (2005). Laps ja lasteaed. Lasteaiaõpetaja käsiraamat. Tartu: Atlex.
Kraav, I. (2017) Lapsehoidja käsiraamat. Tallinn: Perekasvatuse Instituut.
Krips, H. (2019). Konfliktidest ja suhtlemisoskustest õpetamisel ning juhtimisel. Tartu: Atlex.
Kulderknup, E. Õppe- ja kasvatustegevuse valdkonnad. (2008). Tartu: OÜ Greif.
Melts, M. (2016). Hommikud ringis ehk väike HAH-raamat: Head Algused Hommikuks. Tartu: Atlex.
Patzlaff, R. (2003). Tardunud pilk. Tallinn: PreMark.
Töökeskkonna käsiraamat. (2009). Tallinn: Sotsiaalministeerium.
Vihmann, V.-A. (2019). Meie lapsel mitu keelt. Tallinn: Haridus- ja Teadusministeerium.

Võib lisanduda koolitajate soovitatud lugemisvara.

Õppe ülesehitus ja maht	**Õppe sisu**
Maht 24 tundi. Auditoorne töö 16 tundi. Iseseisev töö 8 tundi: lapsehoiuteenuse keskkonna hindamiskriteeriumite põhjal andmete kogumine ja analüüs õppija valitud praktika asutuses.	**1. Lapse kasvukeskkonna toetamine** 1.1. Turvalise ja mängulise kasvukeskkonna loomine. 1.2. Ohutegurite hindamine ja ennetamine ning likvideerimine. 1.3. Väärkohtlemise märkamine, teavitamine, sekkumine. 1.4. Majapidamis- ja koristustööde tegemine, laste kaasamine töödesse. 1.5. Olmetehnika kasutamine ja ohutusnõuete järgimine. 1.6. Töötervishoiu ja tööohutuse järgimine.

Õppe ülesehitus ja maht	Õppe sisu
Maht 46 tundi. Auditoorne töö 30 tundi. Iseseisev töö 8 tundi: lapse arengu teemalise slaidikava koostamine ja esitlemine kaasõppijatele. Iseseisev töö 8 tundi: loovtegevuse ettevalmistamine, grupikaaslastele õpetamine ja tegevuse läbiviimine.	**2. Lapse arengu toetamine koostöös lapsevanemate ja tugispetsialistidega** 2.1. Lapse mängu-, tunnetus-, õpi-, sotsiaalsete ja enesekohaste oskuste kujunemise toetamine. 2.2. Lapse keele ja kõne arengu toetamine, arvestades lapse individuaalsust ja vajadusi. 2.3. Lapse positiivse enesehinnangu ja väärtolekutunde kujundamine. Lapse tegutsemise ja mängimise toetamine eesti ja teiste kultuuride traditsioone ja eripära arvestades. 2.4. Lapse väärtuste ja hea käitumistava kujundamine. 2.5. Mängu ja tegevuste kavandamine, korraldamine ja analüüsimine. Lapse loovuse toetamine.
Maht 8 tundi. Auditoorne töö 8 tundi.	**3. Lapse enesekohaste oskuste kujundamine** 3.1 Eneseteenindusoskuste kujundamine. 3.2. Lapse sööma õpetamine ja vajaduse korral lapse abistamine söömisel. 3.3. Lapse eneseregulatsiooni oskuse kujundamine, sh emotsioonide väljendamine ja käitumise juhtimine.
Maht 44 tundi. Auditoorne töö 44 tundi, sh 16 tundi esmaabiandja väljaõpet.	**4. Lapse tervise edendamine** 4.1. Lapse tervisliku seisundi jälgimine, reageerimine. 4.2. Lapse tervist kahjustavate tegurite määratlemine ja ohtliku olukorra ennetamine. 4.3. Lapse tervist edendavate tegevuste korraldamine. 4.4. Haige lapse hooldamine ja põetamine kodus. 4.5. Haigestunud lapse hooldamine lasteasutuses. 4.6. Kroonilist haigust põdeva lapse hooldamine. 4.7. Lapse individuaalsetele vajadustele ja tervislikule seisundile vastav toitlustamine. 4.8. Toiduhügieenialaste teadmiste omandamine. 4.9. Esmaabi andmine.
Maht 24 tundi. Auditoorne töö 16 tundi. Iseseisev töö 8 tundi: lapse ja pere tundma õppimise ankeedi koostamine lapsevanemale ja küsitluse tegemine.	**5. Koostöö lapsevanema või hooldajaga** 5.1 Laste ja perede tausta tundma õppimine ning arvestamine. 5.2. Lapsevanema või hooldaja kaasamine igapäevastesse tegevustesse ja kasvukeskkonna kujundamisesse. 5.3. Suhtlemine lapsevanema või hooldajaga, tagasiside andmine lapse arengust ja tegevustest. 5.4. Lapsevanema või hooldaja nõustamine kasvatusküsimustes ning toetava koduse keskkonna loomisel.
Maht 16 tundi. Auditoorne töö 16 tundi.	**6. Erivajadustega lapse hoidmine** 6.1. Info kogumine lapse erivajaduste kohta. 6.2. Tegevuste planeerimine ja elluviimine. 6.3. Hooliva ja salliva keskkonna loomine. 6.4. Füüsilise keskkonna kujundamine, sh abivahendite kasutamise toetamine. 6.5. Lapse arengupotentsiaali ja tugevate külgede toetamine, vajaduse korral koostöö tugispetsialistide ja kohaliku omavalitsusega.

Õppe ülesehitus ja maht	Õppe sisu
Maht 8 tundi. Auditoorne töö 8 tundi.	**7. Suure hooldusvajadusega lapse hooldamine** 7.1. Hooldustoimingute tegemine. 7.2. Õendustoimingute tegemine. 7.3. Alternatiivkommunikatsiooni (verbaalse ja mitteverbaalse kommunikatsiooni) kasutamine suhtlemisel.
Maht 22 tundi. Auditoorne töö 14 tundi Iseseisev töö 8 tundi: rühmatööna nädala tegevuskava koostamine.	**8. Tööjuhendamine ja koostöö** 8.1. Tööalaste kogemuste ja parimate praktikate jagamine. Vajaduse korral kolleegide ja praktikantide juhendamine. 8.2. Juhendmaterjalide koostamine, arvestades laste ja/või kolleegide arenguvajadusi. 8.3. Meeskonnatöös osalemine ja vajaduse korral meeskonna juhtimine, lähtudes meeskonnatöö põhimõtetest.
Maht 8 tundi. Auditoorne töö 8 tundi.	**9. Imiku (0–1 aastat) hoidmine** 9.1. Hooldustoimingute tegemine. 9.2. Imiku arengu toetamine.
Maht 16 tundi. Auditoorne töö 16 tundi.	**10. Lapsehoidja kutset läbiv kompetents** 10.1. Lapsehoidja ja lasteaiaõpetaja assistendi kutseoskuste omandamine ja vastutuse mõistmine. 10.2. Erialase arenguvajaduse mõistmine, reflekteerimine. 10.3. Õigusaktide ja lapsehoidja kutse-eetika omandamine. 10.4. Digipädevused erialases töös, sobivate IKT (info- ja kommunikatsioonitehnoloogia) vahendite eesmärgipärane kasutamine.
Maht 80 tundi. Juhendatud praktika töökeskkonnas, 80 tundi koos praktikaaruande ja analüüsi koostamisega.	**11. Juhendatud praktika** Juhendatud praktika toimub eralapsehoius, munitsipaal- või eralasteaias.

6. Hindamine ehk õppe lõpetamise tingimused	
Hindamismeetodid	**Hindamiskriteeriumid**
Iseseisvate tööde esitamine.	Õppija on tähtaegselt esitanud iseseisvad tööd, lähtudes juhenditest. 1. Lapsehoiuteenuse keskkonna hindamiskriteeriumite põhjal andmete kogumine ja analüüs õppija valitud praktika asutuses. 2. Lapse arengu teemalise slaidikava koostamine ja esitlemine kaasõppijatele. 3. Loovtegevuse ettevalmistamine, grupikaaslastele õpetamine ja tegevuse läbiviimine. 4. Lapse ja pere tundma õppimise ankeedi koostamine lapsevanemale ja küsitluse tegemine. 5. Rühmatööna nädala tegevuskava koostamine.
Situatsioonülesannete lahendamine koolitaja antud juhtumi põhjal.	Õppija on koolitaja antud juhtumi põhjal lahendanud situatsioonülesande lapsehoidja kompetentse välja tuues ja kasutades.

Hindamismeetodid	Hindamiskriteeriumid
Valikvastustega erialaste teadmiste testi lahendamine.	Õppija on õigesti vastanud vähemalt 80%-le küsimustest.
Valikvastustega toiduhügieenialaste teadmiste testi lahendamine.	Õppija on õigesti vastanud vähemalt 75%-le küsimustest.
Esmaabiandja väljaõppe läbimine.	Õppija on koolituskeskkonnas lahendanud praktilisi ülesandeid ning õigesti vastanud testis vähemalt 80%-le küsimustest.
Praktika aruande ja analüüsi esitamine ja esitlemine.	Õppija on praktikajuhendi järgi koostanud praktika kirjaliku aruande, selle tähtaegselt esitanud ja esitlenud kaasõppijatele.

7. Väljastatavad dokumendid

Koolituse tunnistus väljastatakse lõpetajale siis, kui ta:

1. on osalenud auditoorses õppes vähemalt 80% ulatuses,
2. sooritanud kõik iseseisvad tööd,
3. läbinud täies mahus esmaabiandja väljaõppe ja juhendatud praktika töökeskkonnas.

Kui õppe lõpetamise tingimused on täitmata, väljastatakse õppetöös osalejale läbitud teemade kohta tõend.

8. Koolitajate kvalifikatsioon

Koolitajad on oma eriala spetsialistid, kellel on kasvatus- või sotsiaalvaldkonnas kõrg- või eriharidus, pikaaegne töökogemus lastega ning täiskasvanute koolitamise kogemus. https://koolitaja.com/koolitajad/